

# Plán strategií a opatření pro Evropský region Dunaj-Vltava

11.03.2012



## Tým zpracovatelů

- ◉ **ÖAR-Regionalberatung GmbH**, Fichtegasse 2/17, A-1010 Vídeň, [www.oear.at](http://www.oear.at)  
Günter Scheer, Karl Reiner, Michael Weber, Konstantin Melidis, Christian Berger
- ◉ **Grontmij GmbH** - Raum & Umwelt München, Valpichlerstr.49, DE-80686 Mnichov, [www.grontmij.de](http://www.grontmij.de)  
Prof. Fritz Auweck, Christian Fechter, Sebastian Merfort, Ulrike Braun
- ◉ **RERA a.s.** - Regionální rozvojová agentura jižních Čech, Boženy Němcové 49/3, CZ-370 01 České Budějovice, [www.rera.cz](http://www.rera.cz)  
Jiří Vlach, Luděk Fráně, Tomáš Cílek

## Doprovodné poradenství

Metodika: Prof. Dr. Hans-Dieter Haas  
Dr. Arno Brandt

Gender: planwind at, Bergheimerstr. 42, 5020 Salzburg, [www.planwind.at](http://www.planwind.at)  
Heidrun Wankiewicz

<sup>1</sup>Vyhodnocení ve formě "oblaku pojmů" u otázky kladené během řízených rozhovorů: „Jaké motto / heslo / slogan Vás napadá pro Evropský region Dunaj-Vltava?“ Zdroj: osobní řízené rozhovory; provedené v polovině roku 2010 s klíčovými aktéry EDV v AT, DE, CZ; 120 odpovědí u této otázky; celkem uvedeno (bez nápovědy) 250 různých pojmů; velikost písma udává četnost opakování daného pojmu v odpovědích respondentů.

## Obsah

|       |                                                                                                                   |    |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1     | Úvod.....                                                                                                         | 4  |
| 1.1   | Metodika a průběh zpracování Plánu strategií a opatření EDV .....                                                 | 4  |
| 1.2   | Evropský region Dunaj-Vltava .....                                                                                | 5  |
| 2     | Syntéza Analýzy sítí a Analýzy potenciálů pro EDV .....                                                           | 5  |
| 2.1   | Existující sítě, na nichž může EDV stavět .....                                                                   | 5  |
| 2.2   | Analýza potenciálů - příležitosti pro EDV .....                                                                   | 6  |
| 2.2.1 | Megatrendy - velké výzvy (také) pro EDV .....                                                                     | 6  |
| 2.2.2 | Evropské strategie důležité pro EDV .....                                                                         | 7  |
| 2.3   | Potenciály a perspektivní oblasti EDV .....                                                                       | 9  |
| 3     | Cíle a strategické zaměření .....                                                                                 | 10 |
| 3.1   | Klíčové cíle .....                                                                                                | 10 |
| 3.1.1 | EDV - region s budoucností pro obyvatele .....                                                                    | 10 |
| 3.1.2 | EDV jako atraktivní prostor pro život a hospodářskou spolupráci v „silovém poli“ čtyř metropolitních regionů..... | 10 |
| 3.1.3 | EDV jako silný partner evropské politiky.....                                                                     | 10 |
| 3.1.4 | EDV jako učící se a dynamický region .....                                                                        | 10 |
| 3.2   | Strategické principy.....                                                                                         | 11 |
| 3.2.1 | Vyvážený rozvoj .....                                                                                             | 11 |
| 3.2.2 | Orientace na akci .....                                                                                           | 11 |
| 3.2.3 | Využívání synergií a důraz na podstatná témata a dopady .....                                                     | 12 |
| 4     | Akční program EDV .....                                                                                           | 13 |
| 4.1   | Budování: 3 priority - 8 perspektivních oblastí.....                                                              | 13 |
| 4.2   | Přehled oblastí aktivit .....                                                                                     | 14 |
| 5     | První priorita: Inovace a růst .....                                                                              | 15 |
| 5.1   | Perspektivní oblast 1: Výzkumný a inovační prostor EDV.....                                                       | 15 |
| 5.1.1 | Oblast aktivit: Vytváření sítí a infrastruktury v oblasti VaV, technologií a inovací .....                        | 15 |
| 5.1.2 | Oblast aktivit: Podpora inovačních aktivit MSP .....                                                              | 16 |
| 5.1.3 | Oblast aktivit: Společná výzkumná a inovační strategie EDV.....                                                   | 16 |
| 5.1.4 | Oblast aktivit: Iniciování inovačně relevantních kooperačních projektů.....                                       | 16 |
| 5.2   | Perspektivní oblast 2: Vysokoškolský prostor EDV .....                                                            | 16 |
| 5.2.1 | Oblast aktivit: Rozšiřování spolupráce vysokých škol a jejich síťového propojení .....                            | 17 |
| 5.2.2 | Oblast aktivit: Zřizování společných studijních oborů.....                                                        | 17 |
| 5.2.3 | Oblast aktivit: Cílený transfer vyučujících, výzkumníků a absolventů vysokých škol ....                           | 17 |
| 5.2.4 | Oblast aktivit: Odstraňování překážek pro společný vysokoškolský prostor EDV.....                                 | 17 |
| 5.3   | Perspektivní oblast 3: Spolupráce podniků a tvorba klastrů .....                                                  | 18 |
| 5.3.1 | Oblast aktivit: Odstraňování bariér bránících rozvoji .....                                                       | 18 |
| 5.3.2 | Oblast aktivit: Harmonizace odborného a dalšího vzdělávání a zlepšení přístupů k němu .....                       | 19 |
| 5.3.3 | Oblast aktivit: Ofenziva vedoucí k internacionalizaci EDV.....                                                    | 19 |

|       |                                                                                                          |    |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5.3.4 | Oblast aktivit: Posilování klastrů a podnikatelských kooperací .....                                     | 19 |
| 5.4   | Perspektivní oblast 4: Kvalifikované pracovní síly a flexibilní trh práce .....                          | 20 |
| 5.4.1 | Oblast aktivit: Management trhu práce EDV .....                                                          | 20 |
| 5.4.2 | Oblast aktivit: Zvyšování atraktivity přeshraničních trhů práce .....                                    | 20 |
| 5.4.3 | Oblast aktivit: Kvalifikační ofenziva v EDV .....                                                        | 21 |
| 6     | Druhá priorita: Udržitelnost a kvalita života.....                                                       | 21 |
| 6.1   | Perspektivní oblast 5: Cestovní ruch zaměřený na přírodu a zdraví, městský a kulturní cestovní ruch..... | 21 |
| 6.1.1 | Oblast aktivit 1: Rozvíjení nabídky a kooperativní projekty.....                                         | 22 |
| 6.1.2 | Oblast aktivit 2: Vývoj a zvyšování kvality.....                                                         | 22 |
| 6.1.3 | Oblast aktivit 3: Marketing cestovního ruchu v EDV .....                                                 | 23 |
| 6.2   | Perspektivní oblast 6: Energie z obnovitelných zdrojů a energetická účinnost .....                       | 23 |
| 6.2.1 | Oblast aktivit 1: Plánování, koordinace a inovace .....                                                  | 24 |
| 6.2.2 | Oblast aktivit 2: Informace a marketing .....                                                            | 24 |
| 6.3   | Perspektivní oblast 7: Mobilita, dostupnost a doprava .....                                              | 25 |
| 6.3.1 | Oblast aktivit 1: Plánování a koordinace.....                                                            | 25 |
| 6.3.2 | Oblast aktivit 2: Nabídky mobility.....                                                                  | 25 |
| 6.3.3 | Oblast aktivit 3: Infrastrukturní opatření .....                                                         | 26 |
| 7     | Třetí priorita: Rozmanitost a setkávání.....                                                             | 27 |
| 7.1   | Perspektivní oblast 8: Diverzita, jazyk a interkulturní vzdělávání .....                                 | 27 |
| 7.1.1 | Oblast aktivit: Propojení a koordinace .....                                                             | 27 |
| 7.1.2 | Oblast aktivit: Informace a marketing.....                                                               | 27 |
| 7.1.3 | Oblast aktivit: Akce a kulturní projekty.....                                                            | 28 |
| 7.2   | Gender Mainstreaming v perspektivních oblastech EDV .....                                                | 28 |
| 8     | Návrhy na organizaci a realizační management EDV .....                                                   | 30 |
| 8.1   | Oblast aktivit: Governance .....                                                                         | 30 |
| 8.2   | Oblast aktivit: Znalostní platformy EDV a realizační partnerství v EDV .....                             | 30 |
| 8.3   | Oblast aktivit: Komunikace .....                                                                         | 31 |

## 1 Úvod

### 1.1 Metodika a průběh zpracování Plánu strategií a opatření EDV

Plán strategií a opatření (PSO) Evropského regionu Dunaj-Vltava (EDV)<sup>2</sup> vychází z výsledků Analýzy sítí a Analýzy potenciálů, které komprimuje a konkretizuje. Do PSO jsou mimo to zahrnuty také strategicky orientované představy členů Trilaterálního koordinačního grémia a klíčových aktérů z osmi perspektivních oblastí EDV.

Pro uskutečnění obsahu PSO jsou u všech perspektivních oblastí nutné ještě další přípravné a počáteční činnosti, v rámci nichž budou společně hlouběji projednány strategie, definovány klíčové projekty a budou též nalézána vhodná realizační partnerství.

Tyto rozvojové aktivity jsou součástí budování EDV a s oficiálním založením EDV v létě 2012 získají také potřebnou politickou podporu.

Do tohoto 4. návrhu PSO byly zapracovány připomínky členů Trilaterálního koordinačního grémia a účastníků tematicky specifických odborných workshopů z období od prosince 2011 do března 2012.

---

<sup>2</sup> Z důvodu snazší čitelnosti bude v tomto dokumentu používána vždy zkratka EDV místo celého názvu Evropský region Dunaj-Vltava



- ⊙ rozmanité oblasti kulturní krajiny a rozsáhlá chráněná území
- ⊙ historická města
- ⊙ společná historie

Přeshraniční vztahy v EDV vykazují pozoruhodnou rozmanitost, šíři a intenzitu.

Tematické oblasti **hospodářský rozvoj a cestovní ruch** představují klíčový zdroj pro další rozvoj EDV. V těchto oblastech existují již dlouhá léta dobře rozvinuté, intenzivní a také trilaterální sítě spolupráce.

Také v oblasti **výzkumu, vývoje a inovací** je již vytvořeno jádro „inovační sítě“ a existují zde již dobré sítě a vztahy, na nichž lze dále stavět.

V oblastech **trhu práce a zaměstnanosti** budovaly a budují ústřední instituce již řadu let vzájemné kontakty a sítě. Ovšem pro další aktivizaci spolupráce je nezbytné politické stanovení společných cílů, vytvoření operativních strategií a konkrétních zadání pro aktéry.

Téma **vzdělávání** představuje možný potenciální zdroj, přičemž ale i zde přetrvává značná potřeba strategického zaměření v kontextu EDV.

Podobné závěry platí i pro oblast **životního prostředí a energie**, ve které doposud neexistují z důvodu regionálně rozdílných přístupů téměř žádná velkoplošná síťová propojení. Zatím zde stále chybí společné politické a strategické zaměření.

V **oblasti infrastruktury** byla doposud patrná velmi slabá orientace na potřeby EDV, neboť převažovala silnější orientace na národní strategie a plány. U infrastrukturních projektů a problematiky dopravních spojení uvnitř EDV je tedy co dohánět. Základem musí i v tomto případě být společné strategické zaměření.

V **oblasti kultury** je možné spatřovat jistého průkopníka při společném rozvoji a propojování příhraničních prostorů. Zde již existuje značná hojnost a rozmanitost subregionálních propojení a vztahů.

Tematická oblast **integrovaného regionálního rozvoje** je v EDV intenzivně propojena a mohla by představovat určitý klíč a potenciální motor pro výrazněji strategicky zaměřený a integrovaný rozvoj EDV.

## 2.2 Analýza potenciálů - příležitosti pro EDV

### 2.2.1 Megatrendy - velké výzvy (také) pro EDV

Naše společnost počátku 21. století se proměňuje a to v souladu s hlavními silnými trendy, které jsou významné i pro utváření EDV.

**Demografické změny** spojené s

- ⊙ poklesem porodnosti a přechodem k imigrační společnosti
- ⊙ stárnutím populace při současném „omlázování“ sociálního chování (down-ageing)
- ⊙ zvyšováním kulturní a sociální rozmanitosti společnosti (pestrá společnost, kooperativní individualismus)

**Globalizace** spojená s

- ⊙ globalizací hospodářství s globálními trhy práce, zboží a služeb (konkurence a soutěž regionů, proměna směrem ke znalostní společnosti, zvyšující se náchylnost ke krizím s tendencí globálního rozšíření)



- ⊙ globalizací dopravy (mobilní svět) s globálně rostoucím objemem osobní a nákladní dopravy a toky informací a zpráv
- ⊙ digitalizací světa, světem propojení, spojení a sítí (internet a telematika)

**„Hlad po energii” spojený s**

- ⊙ nárůstem globální potřeby energie a nutností zvyšovat energetickou účinnost

**Změna klimatu spojená s**

- ⊙ nárůstem extrémních klimatických událostí

**Volný čas a zdraví spojené s**

- ⊙ rostoucím množstvím volného času a zvyšujícím se významem volnočasového chování
- ⊙ rostoucím významem oblasti zdraví a wellness (zdraví jako aktivní životní pocit)

**New Work spojený s**

- ⊙ úbytkem „jednoduchých“ prací
- ⊙ nárůstem podílu „kognitivní práce“
- ⊙ nutností celoživotního vzdělávání
- ⊙ rostoucím významem práce na dobu určitou a dalších forem tzv. „prekérních“ pracovních vztahů (práce na částečný úvazek, agenturní zaměstnávání aj.)

**Udržitelnost spojená s**

- ⊙ nárůstem společenské angažovanosti podniků (např. Corporate Social Responsibility)
- ⊙ vývojem směrem k aktivní občanské společnosti
- ⊙ rostoucím významem efektivního hospodaření se zdroji

Strategie a programy vytvořené pro budování a rozvíjení společného silného EDV musí též nabízet odpovědi na tyto velké výzvy.

Stejně tak důležité je pro rozvoj EDV i to, aby aktivity probíhaly v souladu s nejvýznamnějšími evropskými strategiemi, resp. jako doplněk k nim.

### 2.2.2 Evropské strategie důležité pro EDV

**Strategie Evropa 2020** tvoří základ všech programů EU pro období 2014 - 2020, především pro evropskou kohezní politiku, regionální politiku, společnou zemědělskou politiku, politiku ochrany životního prostředí, politiku trhu práce, politiku podpory výzkumu a technologického vývoje a pro Evropskou územní spolupráci.

Strategie Evropa 2020 stanovuje tři vzájemně se posilující priority:

- ⊙ Inteligentní růst
- ⊙ Trvale udržitelný růst
- ⊙ Integrativní růst (růst podporující začlenění)

K těmto prioritám bylo definováno a přiřazeno sedm oblastí a příslušné stěžejní iniciativy.

Obrázek 2 ukazuje tři priority a s nimi spojené stěžejní iniciativy v sedmi oblastech.

Obrázek 2: Přehled Evropa 2020

| Inteligentní růst                                            | Trvale udržitelný růst                                                  | Integrativní růst                                                                               |
|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Inovace</b><br>„Inovace v Unii“                           | <b>Klima, energie a mobilita</b><br>„Evropa méně náročná na zdroje“     | <b>Zaměstnanost a kvalifikace</b><br>„Agenda pro nové dovednosti a nové možnosti zaměstnanosti“ |
| <b>Vzdělávání</b><br>„Mládež v pohybu“                       | <b>Konkurenceschopnost</b><br>„Průmyslová politika pro éru globalizace“ | <b>Boj proti chudobě</b><br>„Evropská platforma pro boj s chudobou“                             |
| <b>Digitální společnost</b><br>„Digitální agenda pro Evropu“ |                                                                         |                                                                                                 |

Předpokladem pro úspěšnou strategii EDV je také to, aby i svým zaměřením odpovídala těmto prioritám a stěžejním prvkům.

Další důležitou strategií pro EDV je Strategie Evropské unie pro Podunají (**“Dunajská strategie EU”**): v jejím případě se jedná o integrovanou koncepci pro trvale udržitelný rozvoj a posílení osy podél Dunaje. Pomocí Dunajské strategie EU by se měla zlepšovat vzdělanost, zaměstnanost a prosperita obyvatel dunajského regionu.

Strategie se týká osmi členských zemí EU, mezi nimi i Německa, Rakouska a České republiky.

Makroregionální strategie, jako Strategie pro oblast Baltského moře nebo Dunajská strategie, získají v budoucnu větší váhu v rámci regionálního rozvoje EU. Dunajská strategie EU je členěna do čtyř pilířů:

- ⊙ napojení dunajského regionu
- ⊙ ochrana životního prostředí v dunajském regionu
- ⊙ budování prosperity v dunajském regionu
- ⊙ posílení dunajského regionu



## 2.3 Potenciály a perspektivní oblasti EDV

Potenciály v EDV jsou zdroje, resp. možnosti a schopnosti, které se prostřednictvím vhodných opatření a inteligentního propojení mohou stát motory a nositeli pozitivního rozvoje EDV.

Aby bylo možné měřit kvalitu potenciálů EDV, byla stanovena následující kritéria:

1. **Vazba potenciálu k území s ohledem na**
  - a. územní rozsah (přeshraniční vztah k území)
  - b. intenzitu již existujícího síťového propojení (přeshraniční stupeň síťování)
2. **Vazba potenciálu ke strategii s ohledem na**
  - a. soulad s obsahem Strategie Evropa 2020
  - b. soulad s obsahem Strategie Evropské unie pro dunajský region (Dunajská strategie EU)
3. **Vazba potenciálu k trhu s ohledem na**
  - a. konkurenceschopnost v porovnání se stejnými potenciály v konkurenčních regionech, zvláště v okolních metropolitních regionech (regiony Mnichov, Norimberk, Praha a Vídeň)
  - b. soulad s trendy relevantními pro EDV
4. **Realizovatelnost potenciálu s ohledem na**
  - a. pravděpodobnou dobu realizace
  - b. komplexitu a rozmanitost zájmů

Pomocí této metody bylo vyhodnoceno 45 potenciálů a ty byly pro účely PSO komprimovány do 8 perspektivních oblastí<sup>3</sup>. Těchto 8 perspektivních oblastí mimořádně relevantních pro rozvoj EDV je tvořeno 6ti mimořádně relevantními nosnými tématy a 2 mimořádně relevantními předpoklady. Tyto dva mimořádně relevantní předpoklady jsou stěžejní z pohledu dalšího rozvoje EDV. Čím lépe budou tyto předpoklady rozvinuty a realizovány, tím snazší bude prosazení a zhodnocení ostatních nosných témat a potenciálů.

Mezi 8 mimořádně relevantních perspektivních oblastí EDV patří:

Pro rozvoj EDV mimořádně relevantní nosná témata

- 1) EDV jako výzkumný a inovační prostor
- 2) Vysokoškolský prostor EDV
- 3) Spolupráce podniků a tvorba klastrů
- 4) Kvalifikované pracovní síly a flexibilní trh práce
- 5) Cestovní ruch zaměřený na přírodu a zdraví, městský a kulturní cestovní ruch
- 6) Energie z obnovitelných zdrojů a energetická účinnost

Pro rozvoj EDV mimořádně relevantní předpoklady

- 7) Mobilita, dostupnost a doprava
- 8) Diverzita, jazyk a interkulturní vzdělávání

<sup>3</sup> Původně bylo odvozeno 10 perspektivních oblastí. Pro účely Plánu strategií a opatření bylo téma cestovního ruchu souhrnně spojeno ze dvou do jedné oblasti a perspektivní oblasti Řídící a organizační struktura se věnuje samostatná kapitola (viz kap. 8).

## 3 Cíle a strategické zaměření

### 3.1 Klíčové cíle

EDV potřebuje jasné, srozumitelné a ambiciózní cíle, které představují výzvu, ale které jsou zároveň realizovatelné. Kromě toho musí být cíle EDV rozmanité, aby odpovídaly komplexitě regionu a aby dostatečně pokrývaly všechny výzvy, jimž region čelí. Přitom se však nesmí jednat o příliš mnoho cílů, protože jinak hrozí nebezpečí jejich překrývání, nevýraznosti a rozmělnění.

Hospodářská, ekologická a sociální budoucnost v globalizovaném světě vyžaduje společné, harmonizované a koordinované jednání větších přeshraničních jednotek. EDV se chápe jako nadnárodní aktér. Velkými výzvami budoucnosti se zabývá společně a v koordinaci.

#### 3.1.1 EDV - region s budoucností pro obyvatele

EDV si klade za cíl stát se příkladným trilaterálním integračním prostorem, ve kterém budou doposud existující bariéry zmírňovány a který přispěje k uskutečnění myšlenky evropské integrace ku prospěchu lidí žijících v EDV.

#### 3.1.2 EDV jako atraktivní prostor pro život a hospodářskou spolupráci v „silovém poli“ čtyř metropolitních regionů

EDV se bude snažit využít svou polohu v blízkosti velkých evropských metropolitních regionů k budování vlastní pozice v oblasti vlivu těchto metropolitních regionů. EDV a jeho subregiony budou moci na základě této silnější vlastní pozice s metropolitními regiony intenzivně spolupracovat.

#### 3.1.3 EDV jako silný partner evropské politiky

EDV je jako silný trilaterální přeshraniční region schopný spoluutvářet evropskou agendu a politiky EU v zájmu svých obyvatel.

#### 3.1.4 EDV jako učící se a dynamický region

EDV přispěje prostřednictvím společných cílených aktivit k tomu, že podniky, instituce, různá zařízení a jejich pracovníci budou moci úspěšně působit v evropském a mezinárodním prostředí.

## 3.2 Strategické principy

Na základě těchto stěžejních cílů volí EDV své strategické zaměření. EDV se přitom orientuje podle následujících strategických principů:

### 3.2.1 Vyvážený rozvoj

#### Krátkodobé a dlouhodobé zaměření

Strategie EDV je vyvážená tím, že zahrnuje krátkodobá i dlouhodobější opatření. Brzké úspěchy a pozitivní účinky jsou velmi důležité pro důvěryhodnost a atmosféru podpory EDV. Ale pouze prostřednictvím krátkodobě účinných opatření nelze plně zhodnotit důležité potenciály a vytvořit klíčové předpoklady. Z tohoto důvodu se EDV snaží o určitý chytrý mix složený z krátkodobých a dlouhodobých opatření.

#### Orientace dovnitř i navenek

Strategie EDV je v zaměření svých aktivit orientována jak dovnitř tak navenek. Směrem dovnitř orientované aktivity se zaměřují na posílení, resp. prohloubení hospodářských, sociálních, kulturních a ekologických vztahů mezi třemi národy a jejich přeshraničně působícími a spolupracujícími subregiony. V tomto případě se jedná o prorůstání spolupráce a vazeb a o společný rozvoj EDV.

Aktivity orientované směrem navenek mají za cíl posílení pozice EDV vůči okolním metropolitním regionům, národním státům, EU a mezinárodním trhům.

#### Budování a rozvoj existujících sítí a vytváření chybějících předpokladů

EDV si zvolí inteligentní dvoustrannou strategii, díky které bude, pokud to bude možné, využívat existující vztahy, sítě, kooperace a tradice, ty bude posilovat a přitom bude podporovat rozvoj jejich účinnosti v celém EDV. Neboť tato cesta šetří zdroje a čas a vede nejen k úspěchům, ale vytváří také důvěru v nové struktury EDV.

Tam, kde existují opravdové mezery, jejichž odstranění představuje nutný předpoklad pro dosažení cílů EDV, se bude EDV snažit vytvářet i nové iniciativy, realizovat opatření a k tomu v případě potřeby vytvářet i nové struktury.

#### Trvale udržitelný rozvoj EDV

EDV usiluje o udržitelnou strategii, která se dotýká mnoha společenských oblastí života, a přitom se ve značné míře opírá o strategii Evropa 2020. Posilování hospodářské výkonnosti a vytváření kvalitních pracovních míst prostřednictvím inteligentních inovací, další zlepšování kvality života díky zesíleným výměnám a soudržnosti, zapojení a integrace všech skupin obyvatel a podpora udržitelnosti pomocí společných opatření k zajištění a ochraně přírodních zdrojů představují rovnocenné principy aktivit EDV.

### 3.2.2 Orientace na akci

EDV se hlásí k akčně a procesně orientovanému postupu s následujícími znaky:

#### Přednost rychlé realizace a docílení konkrétních výsledků

Zde předkládaný první akční program EDV neuvádí všechny oblasti aktivit a klíčové projekty, které by byly pro rozvoj EDV myslitelné nebo žádoucí. Program se soustředí na ty oblasti aktivit a klíčové projekty, za nimiž stojí lidé popř. organizace, kterým již nyní záleží na tom realizovat a rozvíjet společné aktivity a projekty v EDV. Z tohoto důvodu byl tento první akční program diskutován a rozvíjen také v úzké spolupráci s aktéry realizace.

### **EDV jako učící se a flexibilní systém**

EDV představuje určitý proces učení. Neexistují žádné evropské regiony, od nichž by bylo možné jednoduše převzít recepty zaručující úspěch. Proto musí budování a rozvoj EDV probíhat krok za krokem a je zapotřebí respektovat pozvolný postup a věnovat dostatečnou pozornost neustálé evaluaci a zlepšování doposud dosaženého.

To také znamená, že tento první akční program není konkrétním fixním plánem EDV na příštích pět let, ale že by do něj měly být integrovány nové oblasti aktivit a projekty, jakmile se podaří nalézt dostatek organizací a aktérů, aby bylo možné v těchto nových oblastech nastartovat nové iniciativy a projekty. K tomu zřídí EDV vhodné flexibilní a učenlivé struktury a procesy, které umožní vytvoření právě takového rostoucího flexibilního systému.

### **Orientace na vhodné územní a akční rámce**

EDV se chápe jako konstrukt s jasným územním vymezením a otevřenými funkčními hranicemi dovnitř i navenek. To, které dílčí subregiony se spolupodílí na politickém utváření EDV, je stanoveno společnou dohodou. To, které subregiony a kteří aktéři budou aktivní v příslušné oblasti aktivit a opatření EDV a realizovat projekty EDV, záleží na příslušných partnerstvích, na dané územní vazbě a na existujících, resp. nutných zdrojích a potenciálech.

### **3.2.3 Využívání synergií a důraz na podstatná témata a dopady**

#### **Využívání synergií**

EDV bude aktivní tam, kde mohou být využívány synergie mezi subregiony a/nebo tam, kde je možné zamezit zdvojujícím se aktivitám. Tím lze docílit hospodářské a společenské přidané hodnoty. Tam, kde nebudou ani využívány synergie ani nebude zamezováno zdvojujícím se aktivitám, bude EDV respektovat subsidiaritu menších (národních, regionálních) jednotek.

#### **Koncentrace na malý počet témat se silnou podporou a velkým účinkem**

EDV se bude v určitých fázích soustředit na vybraná témata a úkoly. Na počátku, při budování EDV, je mimořádně důležité zaměřit se jen na některá témata, u kterých je možné dosáhnout úspěchu během krátké doby. EDV bude investovat své zdroje primárně do těch aktivit, které přinášejí rychlý užitek a impulsy pro další činnost, namísto toho, aby investoval do nových nákladných struktur a do koncepcí a různých memorand na lesklém papíře.

#### **Vytvoření viditelného užitku pro mnoho aktérů**

EDV chce být viditelným, protože pouze viditelný EDV mohou obyvatelé pochopit, akceptovat a využívat. Nejlepší viditelnosti může EDV dosáhnout tím, že bude vytvářet hmatatelný užitek pro obyvatele a tento užitek bude správně prezentovat a komunikovat.

## 4 Akční program EDV

### 4.1 Budování: 3 priority - 8 perspektivních oblastí

Akční program EDV se člení na 3 priority a 8 perspektivních oblastí.

Obrázek 3: Akční program EDV



## 4.2 Přehled oblastí aktivit

| Perspektivní oblasti                           |                                                                                | Oblasti aktivit                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Priorita: Inovace a růst</b>                |                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 1                                              | EDV jako výzkumný a inovační prostor                                           | Vytváření sítí a infrastruktury v oblasti VaV, technologií a inovací<br>Podpora inovačních aktivit MSP<br>Společná výzkumná a inovační strategie EDV<br>Iniciování inovačně relevantních kooperačních projektů                                  |
| 2                                              | Vysokoškolský prostor EDV                                                      | Rozšiřování spolupráce vysokých škol a jejich síťového propojení<br>Zřizování společných studijních oborů<br>Cílený transfer vyučujících, výzkumníků a absolventů vysokých škol<br>Odstraňování překážek pro společný vysokoškolský prostor EDV |
| 3                                              | Spolupráce podniků a tvorba klastrů                                            | Odstraňování bariér bránících rozvoji<br>Harmonizace odborného a dalšího vzdělávání a zlepšení přístupů k němu<br>Ofenziva vedoucí k internacionalizaci EDV<br>Posilování klastrů a podnikatelských kooperací                                   |
| 4                                              | Kvalifikované pracovní síly a flexibilní trh práce                             | Management trhu práce EDV<br>Zvyšování atraktivity přeshraničních trhů práce<br>Kvalifikační ofenziva v EDV                                                                                                                                     |
| <b>Priorita: Udržitelnost a kvalita života</b> |                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 5                                              | Cestovní ruch zaměřený na přírodu a zdraví<br>Městský a kulturní cestovní ruch | Rozvíjení nabídky a kooperativní projekty<br>Vývoj a zvyšování kvality<br>Marketing cestovního ruchu v EDV                                                                                                                                      |
| 6                                              | Energie z obnovitelných zdrojů a energetická účinnost                          | Plánování, koordinace a inovace<br>Informace a marketing                                                                                                                                                                                        |
| 7                                              | Mobilita, dostupnost a doprava                                                 | Plánování a koordinace<br>Nabídky mobility<br>Infrastrukturní opatření                                                                                                                                                                          |
| <b>Priorita: Rozmanitost a setkávání</b>       |                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 8                                              | Diverzita, jazyk a interkulturní vzdělávání                                    | Propojení a koordinace<br>Informace a marketing<br>Akce a kulturní projekty                                                                                                                                                                     |



## 5 První priorita: Inovace a růst

### 5.1 Perspektivní oblast 1: Výzkumný a inovační prostor EDV

Výzkum a vývoj představují základ pro nové technologie a přispívají tak k vyššímu hospodářskému růstu a tvorbě hodnotných a atraktivních pracovních míst.

EDV představuje přeshraniční prostor mezi metropolitními regiony, který se musí v oblasti VaV neustále zlepšovat a budovat si svou pozici, aby nemusel být odkázán výlučně na transfer know-how a technologií z okolních metropolitních regionů.

V EDV nabízí toto nosné téma řadu možností realizace, protože je propojeno s mnoha odvětvími zastoupenými v EDV, jako je produkce energie z obnovitelných zdrojů, mechatronika, biotechnologie atd.

Díky tomu existuje vysoký potenciál k postupnému zformování charakteristiky celého regionu coby hodnotného výzkumného a inovačního prostoru. Základ k tomu nabízí prostorově hojně zastoupená a výrazně v území EDV rozprostřená výzkumná infrastruktura (univerzity, vysoké školy, neuniverzitní výzkumné instituce) a existující podpůrné struktury pro transfer technologií (vědeckotechnické parky, inovační a technologická centra).

Zesílený a dále rozvinutý kooperativní výzkum, vývoj a inovace pomohou udržet vzdělané a vysoce kompetentní obyvatele v regionech EDV, resp. opětovně je získat zpět.

Strategie EDV pro inovace, růst a zaměstnanost má za cíl jak technologické inovace, tak inovace v sektoru služeb a sociální inovace.

EDV se bude prezentovat jako rozmanitý výzkumný a inovační prostor, stejně jako zajímavý pracovní trh, jako lokalita vhodná pro rozmanité podnikání, jako atraktivní místo k práci a životu pro studující, výzkumníky, vyučující, podnikatele i zaměstnance.

V konkurenci regionů si bude EDV chtít udržet prostřednictvím hlubšího využívání synergií a kooperace podniků a výzkumných zařízení své postavení a svou pozici směrem ven dále vylepšovat.

Spolupráce potřebuje důvěru, ta naopak vyžaduje, aby se lidé také skutečně poznali a navázali vztahy. Jedním z předpokladů pro to je blízkost, která představuje přidanou hodnotu EDV oproti globálním (virtuálním) formám spolupráce. Prostorová blízkost umožňuje spolupráci při udržení rozumně nízkých nákladů.

#### 5.1.1 Oblast aktivit: Vytváření sítě spolupráce Věda a hospodářství, kromě toho iniciování pilotního projektu například ve formě realizování pravidelně konaného Vědeckého dne EDV

- ⊙ Budování a rozšiřování sítě spolupráce Věda a hospodářství, kromě toho iniciování pilotního projektu například ve formě realizování pravidelně konaného Vědeckého dne EDV
- ⊙ Umožnění koordinace lepší výměny zkušeností mezi výzkumníky a mezi výzkumníky a inovátory
- ⊙ Posílení výzkumné, technologické a inovační infrastruktury (technologická / impulzní centra, transregionální klastry) také zejména v příhraničních regionech za účelem překonání nedostatků v propojení
- ⊙ Cílený vývoj infrastruktury a nabídky péče o děti pro zlepšení slučitelnosti hodnotné pracovní kariéry a budování rodiny u pracovníků ve výzkumných institucích a výzkumných sítích

### 5.1.2 Oblast aktivit: Podpora inovačních aktivit MSP

- ⊙ Posílení inovačních potenciálů podniků
- ⊙ Stimulace a podpora inovačně zaměřených kooperací, především u MSP a mezi MSP a vysokými školami, i v menším měřítku (např. bilaterálně) v rámci EDV
- ⊙ Stanovení priorit v oblasti VaV, technologií a inovací v EDV prostřednictvím tvorby klastrů a výraznější využívání na výzkum zaměřených evropských programů

### 5.1.3 Oblast aktivit: Společná výzkumná a inovační strategie EDV

- ⊙ Podchycení a evidence kompetencí relevantních institucí a zařízení v inovačním systému (v návaznosti na projekt realizovaný hospodářskými komorami); vytvoření mapy výzkumných a inovačních kooperací v EDV
- ⊙ Projednání a harmonizace regionálních inovačních strategií
- ⊙ Vypracování společné koncepce EDV pro oblast VaV a inovací (ve formě určité „Smart Specialization Strategy“) a zároveň její navázání na konkurenty a partnery mimo EDV
- ⊙ Definice odvětví perspektivních do budoucna a stávajících nosných témat pro EDV - společně s aktéry z oblasti hospodářství
- ⊙ Vytváření pozice EDV jako výzkumného a inovačního prostoru v kontextu dalších národních, evropských a globálních sítí v oblasti výzkumu a inovací
- ⊙ Využívání rozmanitosti s cílem naplňování principu vedení talentů k rozvíjení svých schopností bez ohledu na původ, pohlaví, rodinný stav a jazyk
- ⊙ Dosažení vyššího přílivu investic do VaV z veřejného a soukromého sektoru

### 5.1.4 Oblast aktivit: Iniciování inovačně relevantních kooperačních projektů

- ⊙ Realizace trilaterálních výzkumných projektů
- ⊙ Posílené vytváření a vzájemná výměna technologicky a inovačně kompetentních lidských zdrojů
- ⊙ Vytváření systémů pobídek pro zakládání poboček a detašovaných pracovišť mimouniverzitních výzkumných zařízení z jiných regionů v EDV
- ⊙ Rozšiřování podpůrné infrastruktury pro meziregionální transfer technologií a inovací, především těch fází inovací, které jsou blízké trhu
- ⊙ Systematické zahrnutí genderových aspektů do oblasti výzkumu a vývoje s cílem dosažení více inovací a lepší orientace na zákazníka

## 5.2 Perspektivní oblast 2: Vysokoškolský prostor EDV

Potenciál, který je základem nosného tématu „Vysokoškolský prostor EDV“, zároveň představuje nejvýše hodnocený potenciál v analýze potenciálů. Více než 30 univerzit a vysokoškolských zařízení na území EDV, na kterých studuje v současné době zhruba 110 000 studentů, je působivým dokladem významu a síly této perspektivní oblasti. Vedle hlavních vysokoškolských center, kterými jsou, měřeno počtem studentů, Řezno, Plzeň, Linec, České Budějovice, Krems a Pasov, v nichž je koncentrována většina institucí a studentů, se na území EDV nachází mnoho dalších středně velkých a menších vysokoškolských lokalit. Společně vytváří tyto instituce v EDV mozaiku vysokých škol specializovaných na různé obory, které díky tomu nabízejí rozmanité možnosti vzdělávání a kvalifikace.

Pro EDV nabízejí vysoké školy vysoce kvalifikované pracovní síly, výzkumné know-how a výsledky výzkumu, ze kterých profitují mnohá odvětví, především ta z oblasti výzkumu a vývoje. Atraktivní

vysokoškolská nabídka přispívá kromě toho i k tomu, aby se zmírnily tendence k odchodu mladých lidí z regionu do metropolí právě kvůli vzdělávání.

Hlubší přeshraniční kooperace univerzit a vysokých škol v rámci EDV umožňuje lepší výměnu studentů a vědců. Díky možné harmonizaci a spolupráci mezi jednotlivými zařízeními existuje mnoho příležitostí pro další rozvoj.

Cílem této perspektivní oblasti je posílení existujících a vzájemně se doplňujících silných stránek v oblasti terciárního vzdělávání a výzkumu prostřednictvím spolupráce a síťového propojení. Díky EDV se mohou tyto silné stránky jednotlivých vysokých škol a výzkumných zařízení vyvíjet směrem ke společné rostoucí výkonnosti a přidané hodnotě.

#### **5.2.1 Oblast aktivit: Rozšiřování spolupráce vysokých škol a jejich síťového propojení**

- ⊙ Pravidelná koordinace univerzit - např. konference rektorů nebo tematicky zaměřené konference
- ⊙ Budování a rozšiřování sítí spolupráce podobně orientovaných univerzit / vysokých škol / fakult a výzkumných zařízení v EDV
- ⊙ Nalezení možných společných témat pro univerzity v rámci EDV, aby bylo možné realizovat jedinečné „premiantní“ nabídky / magisterské / doktorské studijní programy buď společné nebo v kooperaci

#### **5.2.2 Oblast aktivit: Zřizování společných studijních oborů**

- ⊙ Vytváření a rozšiřování přeshraničních studijních oborů v EDV a tvorba k tomu potřebných rámcových podmínek („joint degrees“) v oborech s bi- a trilaterálním významem: např. elektrotechnika, informatika, strojírenství, Life Sciences
- ⊙ Rozšiřování kapacity nabídek odborného vzdělávání ve zdravotnictví
- ⊙ Rozšíření a intenzivnější prezentace existující nabídky jazykového vzdělávání
- ⊙ Zřizování pečovatelské infrastruktury na podporu rozvoje vysokoškolské kariéry, která by zohledňovala rodinu a genderovou problematiku

#### **5.2.3 Oblast aktivit: Cílený transfer vyučujících, výzkumníků a absolventů vysokých škol**

- ⊙ Zřizování společných profesur mezi více univerzitami
- ⊙ Iniciování a podpora transferu a kooperace studentů v EDV, např. formou společných projektů, praktik, semestrů praxe
- ⊙ Udržení a opětovné získání studentů a absolventů pro EDV díky konkurenceschopným vzdělávacím možnostem a dobrým pracovním příležitostem
- ⊙ Utváření pozice a pověsti EDV jako výzkumného a inovačního prostoru rozmanitosti, aby se podařilo udržet, resp. získávat vědce a pedagogy

#### **5.2.4 Oblast aktivit: Odstraňování překážek pro společný vysokoškolský prostor EDV**

- ⊙ Společná lobby u úřadů, institucí a vysokých škol zodpovědných za utváření osnov / studijních plánů za účelem širšího přijetí a podpory nabídky němčiny / češtiny v oblasti jazykového vzdělávání
- ⊙ Vzájemné uznávání studijních modulů a rozšiřování nabídky pro získání dodatečné kvalifikace pro magisterská studia / Ph.D.
- ⊙ Rozšiřování nabídky vícejazyčných kurzů (národní jazyk a angličtina) a tvorba vícejazyčných webových stránek a dalších informačních médií

### 5.3 Perspektivní oblast 3: Spolupráce podniků a tvorba klastrů

Evropský region Dunaj-Vltava leží mezi čtyřmi významnými evropskými ekonomikami metropolitních regionů. Současně je hospodářská výkonnost Evropského regionu Dunaj-Vltava srovnatelná s výkonností jiných evropských zemí - s hrubým domácím produktem v hodnotě 175,94 mld. Euro v paritě kupní síly (PPS) (2007) dosahuje EDV podobné ekonomické výkonnosti jako státy Finsko nebo Irsko. Z hlediska počtu obyvatel (potenciální vnitřní trh) překonává EDV se svými cca 6 miliony obyvatel okolní metropolitní regiony Vídeň, Prahu, Norimberk a Mnichov.

Další silné stránky EDV jako hospodářského centra:

- ⊙ Velký význam MSP jako určujícího prvku v celém EDV
- ⊙ Mnoho inovativních, středně velkých podniků s místní tradicí, řízených svými majiteli
- ⊙ Početné dobře fungující (národní) klastry, které již částečně působí přeshraničně, resp. mají velký potenciál pro přeshraniční aktivity
- ⊙ Mnoho technologických a inovačních center v celém EDV
- ⊙ Silná výrobní sféra se zdravou směsicí vedoucích velkých podniků a malých specializovaných firem
- ⊙ Někteří globální hráči a vedoucí podniky na trhu - „skrytí šampióni“, především v sektoru MSP
- ⊙ Silný růst v sektoru služeb

Spolupráce podniků a klastry nabízejí právě malým a středním podnikům, které jsou v EDV silně zastoupeny, nové možnosti. V rámci kooperačních projektů a díky výměně informací mohou MSP např. získat snazší přístup k VaV nebo mohou být ve vzájemné spolupráci vytvořeny nabídky pro usnadnění opětovného nástupu do zaměstnání, které by jinak nebyly možné. Klastrové struktury, které v EDV již existují, jsou dobrým východiskem pro to, aby se nový větší hospodářský prostor etabloval ve smyslu silného mezinárodního kooperačního prostoru.

Díky přeshraniční spolupráci podniků a klastrům dosahujeme vyšší přidané hodnoty, která opět posiluje regionální hospodářství, a tak má příznivé dopady i na trh práce.

#### 5.3.1 Oblast aktivit: Odstraňování bariér bránících rozvoji

- ⊙ Odstraňování překážek „hraniční ofenziva“: hledání a rozvíjení možných řešení v dialogu s lokálními stakeholdery a předložení těchto řešení sféře politiky a administrativy. V souvislosti s tím pracovní skupiny na vládní úrovni Horní Rakousko - Bavorsko, resp. Bavorsko - Česká republika. Doposud primárně bilaterální projekty by měly být rozšířeny na trilaterální.
- ⊙ Harmonizace regionálních inovačních a kooperačních forem podpory pro MSP na bázi analýzy stávajících forem podpory a zjištění inovačního potenciálu v EDV a jeho dotačních potřeb
- ⊙ Výměna informací a zkušeností a koordinace mezi hospodářskými parky / průmyslovými zónami s cílem udržení nebo zvýšení zaměstnanosti v příhraničních oblastech. Součástí tohoto opatření je rovněž benchmarking úspěšných hospodářských parků.
- ⊙ Výměna informací a zkušeností prostřednictvím opatření a projektů na podporu rovnosti příležitostí mezi ženami a muži v profesním životě, resp. na podporu žen a podniků při vytváření „ženských pracovních míst“ v tradičně mužských hospodářských odvětvích a ve slabých, strukturálně postižených venkovských regionech.
- ⊙ Harmonizace a koordinace programových plánů pro realizaci Strategie Evropa 2020, aby bylo možné nalézt přeshraniční projekty „šité na míru“ EDV.

### 5.3.2 Oblast aktivit: Harmonizace odborného a dalšího vzdělávání a zlepšení přístupů k němu

- ⊙ Výběr a harmonizace mimořádně osvědčených prvků různých systémů vzdělávání. Vytvoření mostů mezi systémy profesního vzdělávání prostřednictvím nabídky na získání dodatečné kvalifikace všeho druhu v rámci EDV. Dlouhodobá snaha o společné doklady o ukončeném vzdělání („diplomy a výuční listy EDV“), které by pokrývaly úroveň nároků všech tří zemí.
- ⊙ Vytvoření snazšího přístupu především pro MSP ke kvalifikovaným pracovním silám, hlavně prostřednictvím spolupráce v oblasti profesního a dalšího vzdělávání. Další možnost pro tuto oblast aktivit spočívá v zapojování postgraduálních studentů. Vysoké školy, které se zabývají příslušným tématem, se mohou formou partnerství spojit s podniky, které potřebují kvalifikované pracovní síly. Další možností je využití pracovníků ovládajících dva, resp. více jazyků. Rovněž přeshraniční praxe a stáže absolventů středních a vysokých škol jsou zde velmi důležité a žádoucí.

### 5.3.3 Oblast aktivit: Ofenziva vedoucí k internacionalizaci EDV

- ⊙ Budování transferu znalostí mezi MSP (a velkými podniky), aby mohl vzniknout prostor pro větší kooperaci především v oblasti technologií. Např. platforma pro nevyužívaná technologická zařízení.
- ⊙ Společné exportní iniciativy: mimo jiné společné akce, resp. účast jiných regionů EDV na akcích jednotlivého subregionu (mj. Dny exportu), vzájemná možnost účasti na hospodářských misích, vytvoření popř. využívání společné exportní základny (střediska zahraničního obchodu, kanceláře).
- ⊙ Společné zpracování zámořských trhů
- ⊙ Vybudování a rozšiřování odvětvově specifických poradenských a podpůrných struktur pro MSP, které by byly činné přeshraničně v rámci EDV, resp. by chtěly založit podnik se zaměřením na EDV (např. centrum transferu na podporu růstu MSP)
- ⊙ Propojení Jednotných kontaktních míst (Point of Single Contact, Einheitliche Ansprechpartner) a poradenských míst hospodářských komor pro účely efektivní podpory přeshraničních podnikatelských aktivit

### 5.3.4 Oblast aktivit: Posilování klastrů a podnikatelských kooperací

- ⊙ Hlubší propracování inovačních map prostřednictvím znázornění podnikatelských kooperací a klastrů
- ⊙ Analýza hodnotových řetězců v rámci EDV a formulace východisek pro zesílenou spolupráci podniků a klastrů
- ⊙ Identifikace chybějících oblastí hodnotového řetězce, aby bylo možné provádět cílenou podporu
- ⊙ Koncepce trilaterální hospodářské a klastrové strategie EDV
- ⊙ Vytvoření, resp. dobudování a rozšíření platformy pro rozvoj kooperací mezi úřady práce a hospodářskými komorami v EDV
- ⊙ Rozvoj přeshraničních klastrových organizací a kooperací v odvětvích s vysokým přeshraničním potenciálem (např. mechatronika, průmyslový design, nanotechnologie, technika zaměřená na životní prostředí / energie, automobilový průmysl, umělá vlákna, zdravotnická technika, nábytkářský průmysl aj.) a zlepšení propojení stávajících národních klastrů s vysokým synergickým potenciálem
- ⊙ Společný marketing, společné nabídky, společné a doplňující se profilování, především v oblasti sociálních služeb (např. ve zdravotnictví)



## 5.4 Perspektivní oblast 4: Kvalifikované pracovní síly a flexibilní trh práce

Trilaterální trh práce EDV je v současnosti stále ještě omezován administrativními a informativními překážkami. Společné přeshraniční iniciativy mezi institucemi činnými v oblasti trhu práce se doposud prosazují jenom v omezené míře. Zde je nezbytné politické stanovení společných cílů, které bude umožněno na základě založení EDV.

Mimořádná relevance této perspektivní oblasti pro EDV spočívá v jejím úzkém propojení s mnoha dalšími perspektivními tématy.

Díky zesílené spolupráci v tematické oblasti trhu práce v rámci EDV by měly být nadále odstraňovány překážky flexibilního přeshraničního trhu práce, resp. trhu práce na úrovni celého EDV.

Tím budou lépe a ve větší míře vnímány výhody otevřeného pracovního trhu a přeshraniční mobilita pracovních sil se bude zvyšovat. Díky tomu se zvýší atraktivita EDV jako lokality vhodné pro práci a vytvoří se nové pobídky pro setrvání kvalifikovaných pracovních sil v evropském regionu.

Potenciály této perspektivní oblasti by měly být rozvíjeny např. prostřednictvím lepší harmonizace mezi trhem práce a oblastí vzdělávání, efektivnějších strategií pro usnadnění přístupu na trh práce především u znevýhodněných skupin, prostřednictvím vyšší mobility pracovních sil a zlepšených jazykových znalostí.

### 5.4.1 Oblast aktivit: Management trhu práce EDV

- ⊙ Management nedostatku / přebytku pracovních sil v celém prostoru EDV, lepší výměna detailních, harmonizovaných údajů za jednotlivé dílčí trhy práce (např. tzv. Fachkräftemonitor + Demografierechner v Bavorsku)
- ⊙ Další budování / rozšiřování platform pro rozvoj kooperací mezi úřady práce a hospodářskými komorami v EDV
- ⊙ Rozvoj a koordinace trilaterálního propojení úřadů práce / pracovních agentur (EURES)
- ⊙ Podpora flexibilních nabídek ze strany podniků pro jejich zaměstnance (formy práce na částečný úvazek, flexibilní pracovní doba, aj.) za účelem zlepšení přístupu k trhu práce, lepší slučitelnosti rodiny a povolání a zjednodušení opětovného nástupu do zaměstnání např. po mateřské nebo rodičovské dovolené
- ⊙ Společná účast / prezentace na burzách práce a jejich společná organizace (i mimo EDV)

### 5.4.2 Oblast aktivit: Zvyšování atraktivity přeshraničních trhů práce

- ⊙ Marketingová kampaň „Place branding“: EDV jako místo pro práci a podnikání (obyvatelstvo, identita, hospodářství)
- ⊙ Vypracování vhodné strategické koncepce pro přistěhovalectví a integraci
- ⊙ Podpora pracovním silám při hledání pracovních míst, při uznávání dokladů o ukončeném vzdělání, při hledání bydlení atd.
- ⊙ Zvýšení atraktivity přeshraničního trhu práce a vytvoření dalších pobídek pro udržení mladých lidí a kvalifikovaných odborníků v regionu
- ⊙ Ofenziva k budování infrastruktury v oblasti péče, aby byl usnadněn přístup k trhu práce osobám s povinnostmi péče
- ⊙ Sjednocení nároků na vzdělávání, harmonizace a stanovení společných standardů kvality ve vzdělávání u důležitých oborů



### 5.4.3 Oblast aktivit: Kvalifikační ofenziva v EDV

- ⊙ Rekvalifikace nezaměstnaných přizpůsobená požadavkům pracovního trhu
- ⊙ Iniciativy pro zajištění kvalifikace pracovních sil, aby se zabránilo nedostatku dostatečně kvalifikovaných odborných pracovníků, především u přistěhovalců
- ⊙ Zlepšení jazykových znalostí (němčina, čeština, angličtina); jazyková ofenziva - výchova / vzdělávání začínající již v mateřských školách, jdoucí přes školy až k zaměstnancům v podnicích, přitom lze využít jazyka migrantů jako jejich kvalifikace
- ⊙ Tvorba a rozšiřování kapacit nabídky vzdělávání a vytváření různých forem spolupráce ve vzdělávání v důležitých oblastech (především v oblasti sociálních služeb)
- ⊙ Kvalifikační opatření pro starší zaměstnance

## 6 Druhá priorita: Udržitelnost a kvalita života

### 6.1 Perspektivní oblast 5: Cestovní ruch zaměřený na přírodu a zdraví, městský a kulturní cestovní ruch

EDV nabízí znamenité přírodně-geografické předpoklady pro cestovní ruch využívající přírodu: je charakterizován různými krajinnými typy, Alpami, Podunajím a středohorskými oblastmi a dále vynikajícími chráněnými územími evropského významu (např. národní parky Bavorský les, Šumava a Vápencové Alpy), jezerními oblastmi, řekami Dunajem a Vltavou s jejich přítoky a atraktivními oblastmi kulturní krajiny (jako např. vinařské oblasti). Především v případě oblastí se statutem chráněného území existuje velký potenciál, jak získat ještě silnější pozici jakožto region přírodních nebo národních parků.

Také v oblasti zdraví a wellness je výchozí pozice silná: všechna tři dílčí území EDV vykazují atraktivní nabídku a vysokou hustotu lázní a zařízení pro zdravotní turistiku.

Města na Dunaji Řezno, Pasov, Linec, Melk a Krems jsou turisticky již velmi dobře rozvinutá; Český Krumlov jakožto památka světového kulturního dědictví UNESCO má z turistického hlediska asi nejvyšší stupeň známosti za hranicemi EDV. Také České Budějovice nebo Plzeň jako Evropské hlavní město kultury v roce 2015 jsou po kulturní stránce velmi známá. V těchto městech, ale také v menších historických městech na území EDV, je dobře rozvinutá kulturní nabídka. V mnoha případech existuje také nadregionální vazba, která oslovuje jak domácí obyvatelstvo, tak také návštěvníky mimo daný region. V roce 2012 se například koná první přeshraniční zemská výstava mezi Horním Rakouskem a Bavorskem. V roce 2013 pak následuje přeshraniční zemská výstava mezi Horním Rakouskem a jižními Čechami.

Cestovní ruch má v EDV klíčový význam jako integrovaný hospodářský obor, ale velký význam představuje i pro kvalitu života místních obyvatel (nabídka rekreace). EDV je z (volnočasově) turistického pohledu excelentním prostorem („Zelená střecha Evropy“).

Cestovní ruch je mnohostranným odvětvím, které zahrnuje dopravu, turistická zařízení poskytující ubytování a stravování, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastrukturu či další služby cestovního ruchu.

V souladu s obecnými strategickými principy EDV by mělo mít přednost další rozvíjení existujících témat a nabídky / produktů před rozvojem nových prvků. To samé platí pro existující organizační a marketingové struktury a struktury služeb, jejichž využívání pro turistický rozvoj EDV prostřednictvím kooperace a síťování musí mít zcela jistě přednost před vytvářením nových struktur.

Platforma cestovního ruchu EDV, která by byla vytvořena z organizací partnerských regionů, by mohla jako část organizační struktury EDV zodpovědně převzít činnosti při konkretizaci opatření a rozvoji přeshraničních, resp. trilaterálních projektů.

### 6.1.1 Oblast aktivit 1: Rozvíjení nabídky a kooperativní projekty

- ⊙ Vytvoření „Platformy cestovního ruchu EDV“ (např. jako fórum či kolegium) pro pravidelnou, závazně organizovanou strategickou informační výměnu a koordinaci mezi relevantními organizacemi a subjekty z oblasti cestovního ruchu s následujícími funkcemi:
  - Harmonizované a koordinované vypracování cílů a strategií pro jednotlivá klíčová témata cestovního ruchu
  - Aktivní práce na propojení organizací v cestovním ruchu pro rozvoj produktů, které budou více konkurenceschopné a trvale udržitelné
  - Informační výměna a koordinace mezi turistickými regiony a destinacemi
  - Platforma pro rozvoj projektů Evropské územní spolupráce u priorit EDV, resp. rozvoj turistických potenciálů EDV
- ⊙ Zmapování / analýza / prezentování přeshraniční turistické infrastruktury a dále sumarizace a identifikace regionálních priorit a silných stránek v oblasti lékařství a zdraví
- ⊙ Iniciování a podpora partnerství s působením v rámci celého EDV a s důrazem na cestovní ruch zaměřený na přírodu a zdraví
- ⊙ Vytváření kooperace zástupců přírodních a národních parků a chráněných území v Evropském regionu Dunaj-Vltava s institucemi z oblasti cestovního ruchu - intenzivnější informační výměna mezi subjekty zodpovědnými za ochranu přírody a cestovní ruch
- ⊙ Vytváření infrastrukturních a suprastrukturních (hotely, ubytovací zařízení pro turisty) opatření, stejně jako turistické nabídky podél přeshraničních turistických cest / stezek
- ⊙ Přeshraniční propojení atraktivních historických měst EDV, spolupráce měst (kulturních památek) zařazených do seznamu UNESCO
- ⊙ Vývoj produktů pro městské destinace EDV (např. okružní cesty do historických měst; distribuce prostřednictvím cestovních kanceláří v EDV)
- ⊙ Vývoj nových formátů spolupráce u velkých projektů a akcí jako šance pro naplnění trilaterálního významu a zviditelnění EDV - společné zážitkové akce a výstavy (např. k tématu piva nebo společné historie, přeshraniční zemské výstavy), sportovní akce, Plzeň 2015 atd.

### 6.1.2 Oblast aktivit 2: Vývoj a zvyšování kvality

- ⊙ Ofenziva ke zvýšení kvality v cestovním ruchu EDV
  - Výměna pracovních sil turistických podniků v rámci EDV, resp. zvyšování kvality prostřednictvím organizované výměny zkušeností
  - Seznámení se s nabídkou cestovního ruchu v EDV, společné exkurze
  - Přebírání a zavádění (zpravidla i na evropské úrovni) existujících standardů kvality
  - Vytvoření „Značky kvality EDV v cestovním ruchu“, která ocení firmy a destinace EDV, jež zvyšují kvalitu svých služeb
  - Profesionalizace gastronomické a pohostinské nabídky
  - Informační materiály v němčině, češtině, angličtině
  - Společná práce s veřejností
- ⊙ Kvalifikace v oblasti cestovního ruchu v EDV
  - Představení společných turistických kvalifikačních nabídek, resp. poskytovatelů kvalifikace
  - Zlepšení spolupráce vysokých a středních škol v oblasti cestovního ruchu, výměny studentů a pedagogů

- Prohloubení spolupráce vzdělávacích institucí, podniků a organizací z oblasti cestovního ruchu
- Rozvíjení komunikace mezi světem práce a vzdělávání
- Podpora systémů celoživotního vzdělávání pracovníků v oblasti cestovního ruchu
- Vypracování kvalifikačních priorit jako např. znalosti nejvýznamnějších turistických zajímavostí a událostí, interkulturní znalosti, jazykové kurzy atd.
- Založení společné (virtuální) odborné školy cestovního ruchu („Turistická akademie EDV“)
- Jazyková ofenziva v cestovním ruchu
- ⊙ Posílení a harmonizace výzkumných aktivit v oblasti cestovního ruchu v EDV a sblížení rozdílných systémů monitoringu a sběru statistických dat. Koordinace socioekonomických údajů o cestovním ruchu, aby poskytovatelé služeb a veřejná správa získali spolehlivé informace, na jejichž základě se budou moci lépe rozhodovat.
- ⊙ Vypsání pravidelné soutěže „Přírodní a kulturní krajina Evropského regionu Dunaj-Vltava“ podle principu „Evropské hlavní město kultury“
- ⊙ Opatření ke zlepšení pracovních podmínek v cestovním ruchu prostřednictvím konkrétních podpůrných opatření, resp. projektů jak pro podnikatele, tak i pro zaměstnance

### 6.1.3 Oblast aktivit 3: Marketing cestovního ruchu v EDV

Předpokladem pro tuto oblast aktivit je úspěšný společný vývoj nabídky (oblast aktivit 1), až poté následuje společný marketing.

- ⊙ Podchycení, představení a nadregionální propagace a marketing mimořádného přírodně a kulturně krajinného bohatství / rozmanitosti Evropského regionu Dunaj-Vltava
- ⊙ Společné definování cílových skupin pro intenzivní působení v okolních metropolitních regionech Norimberk, Mnichov, Praha, Vídeň jako potenciálně nejdůležitějších zdrojových tržích
- ⊙ Koncepce pro společnou propagaci a uplatnění památek světového kulturního dědictví na trhu
- ⊙ Plánování a realizace marketingové kampaně, díky níž bude EDV vysoce hodnocen jako volnočasový a rekreační prostor především ze strany obyvatel. Pro obyvatelstvo samotného EDV a pro obyvatele oblastí přímo sousedících s EDV nebude turistický nebo výletní cíl představovat EDV, ale především jednotlivé destinace uvnitř EDV, např. Solná komora (Salzkammergut), bavorský lázeňský trojúhelník, Český Krumlov atd. Teprve na vzdálenějších tržích bude moci být vnímán celý EDV jako jedna destinace - např. na trhu ve Velké Británii, USA atd.
- ⊙ Etablování veletrhu EDV pro oblasti cestovního ruchu, kultury a regionálních iniciativ, eventuálně na bázi stávající nabídky Plzně.
- ⊙ Obecně platí, že s rostoucí vzdáleností se velikost navštívené destinace zvětšuje.
- ⊙ Práce s myšlenkou zavedení „přeshraničních regionálních karet“, prostřednictvím kterých mohou být zvýhodněnou formou podpořena a více využívána zařízení pro volný čas. Identifikace subregionů a volnočasových nabídek, ve kterých, resp. pro které by mohly být „EDV-Cards“ (nebo karty pro subregiony/destinace EDV) smysluplně zavedeny.

## 6.2 Perspektivní oblast 6: Energie z obnovitelných zdrojů a energetická účinnost

Energetická účinnost a vyšší produkce energie z obnovitelných zdrojů jsou důležitou podmínkou udržitelnějšího rozvoje včetně rozvoje hospodářského. V EDV existuje potenciál pro výrobu a využívání energie z obnovitelných zdrojů. Tento potenciál v zásadě stojí na dvou působících faktorech. Jednak region nabízí dobré přírodně-geografické předpoklady pro získávání energie z obnovitelných zdrojů, jednak je v regionu k dispozici vysoké know-how v této oblasti.

V souvislosti s energetickým využitím dřeva jako obnovitelného zdroje je nutné zmínit velké lesní bohatství regionu. Ale také další přírodní charakteristiky, jako dostatek vodstva nebo četné středohorské oblasti nabízejí dobré předpoklady pro získávání energie z regenerativních energetických zdrojů (vodní a větrná energie).

V EDV se tématem obnovitelných zdrojů energie zabývá velký počet podniků, univerzit, vysokých škol a dalších výzkumných pracovišť a sdružení. Tyto instituce si za poslední roky osvojily vysoké know-how v dané oblasti.

Pozitivní postoj politiků a občanů usnadňuje kromě toho realizaci odpovídajících opatření v této oblasti. Kooperace a subregionální klastrové struktury, které již v současnosti existují, jako např. Ekoenergetický klastr v Horním Rakousku, doplňují tyto pozitivní předpoklady.

Oblast obnovitelných zdrojů energie představuje do budoucna perspektivní odvětví s atraktivními pracovními místy („green jobs - green skills“). Etablovaný výzkum a subjekty z oblasti vývoje jsou v této oblasti na území EDV již k dispozici. V EDV díky tomu existují velmi dobré předpoklady, jak toto téma budoucnosti „Obnovitelné zdroje energie“ aktivně uchopit a rozvíjet pomocí přeshraničních struktur, kooperací a plánů k užítku celého EDV.

Dobré možnosti rozvoje se zde nabízí právě pro území ležící na periferiích EDV.

Přitom EDV sleduje následující cíle:

- ⊙ Zvýšení podílu energie získávané z obnovitelných zdrojů a orientace na vyšší energetickou účinnost
- ⊙ Koordinace při určování území pro obnovitelné zdroje
- ⊙ Management znalostí v oblasti obnovitelných zdrojů pro aktéry v EDV
- ⊙ Tvorba povědomí a změny chování ve směru života a produkce odpovídajících principům trvale udržitelného rozvoje

### 6.2.1 Oblast aktivit 1: Plánování, koordinace a inovace

- ⊙ Vytvoření kompetenčního centra pro inovace v oblasti obnovitelných zdrojů energie v rámci celého EDV
- ⊙ Zřízení koordinačního místa EDV s následujícími funkcemi:
  - Propojení aktérů v oblasti životního prostředí, ekologie a energie
  - Podpora trvale udržitelného zhodnocování obnovitelných zdrojů pro získávání energie
  - Rozšiřování a podpora kooperací, sítí a iniciativ v oblasti životního prostředí, ekologie, energie a obnovitelných zdrojů
  - Transfer znalostí v oblasti výzkumu a vývoje
  - Vybudování přeshraničního „Energetického sdružení - rozvodné sítě“
- ⊙ Vytváření klastru obnovitelných zdrojů energie působícího ve všech třech zemích EDV (klastr OZE „natřetí“): provedení analýzy technologií, zjištění přírodně-geografických potenciálů, využití ladem ležících ploch a budov uvnitř EDV
- ⊙ Rozvoj systémů energetické soběstačnosti regionů
- ⊙ Rozvoj systémů využívání energie z odpadů

### 6.2.2 Oblast aktivit 2: Informace a marketing

- ⊙ Etablování Evropského regionu Dunaj-Vltava jako „Excelentního regionu pro obnovitelné zdroje energie“ s využitím marketingových aktivit, intenzivnějšího síťového propojení a poskytování vzájemně využitelné infrastruktury
- ⊙ Využití potenciálu velkého lesního bohatství EDV v rámci marketingové strategie

## 6.3 Perspektivní oblast 7: Mobilita, dostupnost a doprava

Moderní dopravní infrastruktura, která je v souladu se současnými i budoucími požadavky dopravy osob i zboží a atraktivní nabídka mobility, která navzájem propojí jednotlivé subregiony EDV, jsou důležitým předpokladem pro úspěšný hospodářský a přeshraniční rozvoj, i pro dobrou kvalitu života obyvatel. Zlepšení podmínek dostupnosti prostřednictvím vhodných opatření v oblastech dopravní infrastruktury, dopravní obslužnosti a managementu tedy představují klíčové prvky, bez nichž nemůže Evropský region Dunaj-Vltava plně využít svůj potenciál.

Budování silniční i železniční sítě vyššího standardu a zároveň Dunaje jako evropské vodní cesty, které má značný význam také pro EDV, má zásadní význam pro další zlepšení potenciálu území a tím také přispívá ke zvýšení tvorby přidané hodnoty.

Infrastrukturní opatření, flexibilní nabídka mobility zaměřená na cílové skupiny a snadno dostupné informace o přeshraniční mobilitě, zvláště v železniční dopravě a veřejné příměstské a regionální osobní dopravě, jsou příspěvkem k hospodářskému a vůči životnímu prostředí šetrnému rozvoji EDV.

Multimodální mobilita je v současnosti považována za předpoklad udržitelnější mobility (energetická účinnost, protihluková ochrana, ochrana klimatu). Přesunutím silniční dopravy (především té tranzitní) mimo jiné na jiný druh dopravy lze při odpovídajícím, ekologicky šetrném rozšiřování infrastruktury dosáhnout také redukce negativních externích efektů systému nákladní dopravy (kongesce, dopravní nehody, emise oxidu uhličitého).

Pro zajištění trvalého rozvoje EDV jsou nezbytná následující koordinovaná opatření:

- ⊙ Hardware - dopravní infrastruktura v oblasti pozemních komunikací, železnic, letišť, lodní dopravy, cyklostezek, ale také
- ⊙ Software - tzn. řízení dopravy a její optimalizace, kvalitní informace o mobilitě

### 6.3.1 Oblast aktivit 1: Plánování a koordinace

- ⊙ „Masterplan“ infrastruktury, dopravy a mobility vč. podrobného zhodnocení všech přeshraničních nedostatků a mezer v síti dopravní infrastruktury a zpracování variantních řešení pro jejich odstranění
- ⊙ Identifikace dopravních uzlů v EDV, které jsou mimořádně vhodné jako multimodální centra, stejně jako znázornění možných souvisejících aktivit
- ⊙ Zřízení grémia pro rozvoj dopravní infrastruktury a dopravní obslužnost v EDV s následujícími funkcemi:
  - koordinovat plánování rozvoje dopravní infrastruktury v dílčích regionech EDV
  - prosazovat zájmy EDV v oblasti dopravní infrastruktury a dopravy vůči politické reprezentaci a ústředním orgánům jednotlivých států i orgánům Evropské unie
- ⊙ Zpracování společných východisek pro zvýšení podílu energeticky efektivních a ekologicky šetrných způsobů přepravy v nákladní dopravě
- ⊙ Harmonizované a koordinované vypracování nabídky mobility k zajištění dostupnosti, jako např. maximální doby jízdy veřejné dopravy do nejbližšího centra, minimální frekvence a zajištění obslužnosti veřejnou dopravou v sídelních místech

### 6.3.2 Oblast aktivit 2: Nabídky mobility

- ⊙ Zlepšení přeshraničního propojení ve veřejné příměstské a regionální osobní dopravě
  - Informování o všech regionálních nabídkách ve veřejné osobní dopravě prostřednictvím centrálního informačního a rezervačního systému



- Koordinace a plánování linek veřejné regionální dopravy, resp. prodloužení na druhou stranu hranice: vybrané linky veřejné osobní dopravy a vlaky, které dosud končily před hranicí, by měly pokračovat alespoň do nejbližšího místa za hranicí
  - Pravidelnější, kvalitnější a rychlejší spojení prostřednictvím vlaků Intercity mezi velkými městy v EDV Plzeň, České Budějovice, Linec, Pasov, Řezno; uvažovat též o spojení Vídeň-Gmünd-České Budějovice-Praha
  - Kvalitnější a rychlejší železniční spojení prostřednictvím vlaků typu „Interregio“ mezi Jihlavou a Českými Budějovicemi v návaznosti na vlaky Intercity ve směru Linec, Pasov, Řezno
  - Harmonizace a rozšíření jednotlivých regionálních sítí a propojení systému autobusové a železniční dopravy; zvláštní pozornost věnovat přeshraniční veřejné příměstské a regionální osobní dopravě
  - Zavedení společných tarifních řešení ve veřejné dopravě a jednotných jízdenek, např. „Výletní tiket / jízdenka / karta EDV“ a „Pendlerská jízdenka EDV“
- ⊙ Vytvoření flexibilní nabídky odpovídající potřebám některých regionů EDV - zvláště příhraničních regionů - pomocí malokapacitních autobusů, spojuj na zavolání, sběrných taxi atd.

### 6.3.3 Oblast aktivit 3: Infrastrukturní opatření

- ⊙ Budování a zkvalitňování silničního a železničního spojení jako předpokladu pro konkurenceschopnost hospodářství; odstraňování mezer v dopravní infrastruktuře kolem státních hranic a zlepšení dopravního spojení především mezi jižními Čechami a Horním Rakouskem (D3/R3/S10/A7; TEN-T č. 22 - osa Praha - Linec) a jižními Čechami a Dolním Bavorskem (R4/I4/B12) a dále mezi Krajem Vysočina, Jihočeským Krajem a Dolním Rakouskem (Severojižní propojení Kraje Vysočina); budování, resp. modernizace železničního koridoru Varšava - Praha - Plzeň - Řezno - Mnichov
- ⊙ Modernizace silnice I/27 (E53), která je dálkovou trasou mezinárodního významu v prostoru Dunaj-Labe a přispívá k propojení Plzeňského kraje a bavorských regionů; a dále budování silnice I/26 (B20/B85).
- ⊙ Rozvíjení Dunaje jako identity vytvářející dopravní osy pro nákladní dopravu a pro turistickou osobní přepravu, další rozvoj potenciálů Vltavy pro rekreaci a cestovní ruch
- ⊙ Realizace opatření ke zlepšení multimodální dopravní infrastruktury, mimo jiné prostřednictvím budování a rozšiřování přístavních lokalit, zlepšení napojení letišť v Linci a Českých Budějovicích na páteřní železniční síť a tím i na metropole ležící mimo území EDV (Praha, Vídeň, Mnichov)
- ⊙ Dokončení výstavby 4. tranzitního železničního koridoru ČR - trať č. 220 v úseku Praha - České Budějovice s výhledovým cílem modernizace tratě v přeshraničním úseku České Budějovice - Summerau - Linz
- ⊙ Modernizace železničních tratí: trať č. 190 České Budějovice - Plzeň, trať č. 226 Veselí n. Lužnicí - České Velenice, č. 225 - Havlíčkův Brod - Veselí n. Lužnicí
- ⊙ Rozvoj páteřní železniční infrastruktury a přeshraničních regionálních tratí v těch lokalitách, kde je k dispozici odpovídající rozvojový potenciál



## 7 Třetí priorita: Rozmanitost a setkávání

### 7.1 Perspektivní oblast 8: Diverzita, jazyk a interkulturní vzdělávání

Jedním z nejdůležitějších předpokladů pro budoucí rozvoj a kompaktnost EDV je zohlednění zájmů všech občanů žijících v EDV v jejich individuální rozdílnosti, s jejich rozdílnými předpoklady a modely životních rolí a s jejich společnými znaky (diverzita).

V rámci tohoto procesu je jednou z největších výzev překonání jazykové bariéry existující mezi německo- a českojazyčnými subregiony. Překonání popř. snížení této bariéry usnadňuje nutnou výměnu a podporuje rozvoj EDV v mnoha tematických prioritách.

Přitom se jedná především o podpůrné a aktivující iniciativy, jak probudit chuť učit se jazyku sousedů a objevit výhody snadnější komunikace.

Rovněž interkulturní vzdělávání je důležitým předpokladem pro vytvoření takového EDV, jehož nositeli budou sami občané, ze strany občanů bude podporován a díky nim bude vytvářet společnou identitu. Interkulturní vzdělávání odbourává stávající překážky a bariéry v myšlení obyvatel a osvětluje a zdůrazňuje to, co je společné.

Vzdělávací aktivity v interkulturní oblasti se zaměřují jednak na vzájemné poznávání, jednak na odstraňování možných předsudků a nalézání jak společných rysů, tak i vzájemně se doplňující rozmanitosti v regionu.

Diverzita a politika rovných příležitostí pro ženy a muže představuje důležitý předpoklad pro úspěšný regionální rozvoj. Jde o to, nalézt v konkurenci o nejlepší mozky v globální a konkurenceschopné znalostní společnosti odpovídající potenciál přímo ve vlastních obcích a regionech. Tento potenciál je pak zapotřebí nejlepším možným způsobem podporovat a neztrácet se tak mezi metropolitními regiony EU a ve světě. Jedním z důležitých cílů EDV je posilovat a rozvíjet „sociální kapitál“ a také územní a sociální soudržnost a tím připravovat půdu pro sociální inovace, které nakonec vyústí do ekonomicky uživatelných inovací.

#### 7.1.1 Oblast aktivit: Propojení a koordinace

- ⊙ Zřízení platformy pro harmonizaci politiky a iniciativ veřejné správy v oblasti kultury a pro zlepšení interkulturních kompetencí (např. formou výboru nebo kulatého stolu). K této platformě by měli náležet aktéři odpovědní za důležité oblasti kultury, političtí zástupci a vedoucí odborů / oddělení kultury na úradech veřejné správy v jednotlivých regionech. Takovéto složení dodá grému politickou a kulturní váhu a zapojení budou i lidé z kulturní praxe s bohatými zkušenostmi. Tím se lze vyhnout problémům s kompetencemi a komunikací.
- ⊙ Zřízení kulturního koordinačního místa EDV s následujícími funkcemi: informační místo pro aktéry z oblasti kultury, aktivní práce na podporu propojení a síťování (zprostředkování kontaktů, databáze aktérů, zprostředkování projektových partnerů), iniciování výměny zkušeností a transferu znalostí, koordinace / realizace kulturních akcí s působením v celém EDV
- ⊙ Výměny, např. osobní výměny na 2 týdny na úradech, v institucích a vzdělávacích zařízeních.

#### 7.1.2 Oblast aktivit: Informace a marketing

- ⊙ Evidence kulturních nabídek, pamětihodností a aktérů z oblasti kultury; zde je v podstatě zapotřebí pouze shromáždit data, která byla během řady let vytvořena různými přeshraničně aktivními projekty / kulturními zařízeními / platformami, do jednotné databáze.
- ⊙ Společné výzkumné projekty, diplomové a doktorské práce k tématu společné dějiny. Důraz by neměl být kladen pouze na historii, ale tato problematika by měla zahrnovat mnohem více

vědeckých oblastí. Především kulturní, jazykové a politické vědy, evropská studia, cestovní ruch, sociologii a také ekonomické vědy.

- ⊙ Vypracování společné marketingové koncepce kulturních pamětihodností a kulturní nabídky na úrovni vybraných oblastí kultury
- ⊙ Vypracování společné marketingové strategie k akcím a událostem v EDV (Eventregion / zážitkový region EDV)
- ⊙ Harmonizovaná marketingová opatření na úrovni EDV, jako např. podskupiny na Facebooku
- ⊙ Tvorba kalendáře akcí EDV / ročního kulturního kalendáře EDV - zde existuje možnost stavět na již existujících projektech
- ⊙ Společný kulturní průvodce Evropského regionu Dunaj-Vltava

### 7.1.3 Oblast aktivit: Akce a kulturní projekty

- ⊙ Koncepce pro vytváření tematických řad v kultuře (kulturní zařízení, kulturní akce)
- ⊙ Realizace každoročního kulturního festivalu za účasti kulturních souborů, umělců a hudebníků z celého EDV. Festival by se měl konat každoročně a vždy v jiném členském regionu EDV a jeho organizaci by měl vždy na starosti hostitelský region. Např. Německo-české dny kultury.
- ⊙ Koncepce pro integraci tématu společných dějin EDV do školního vyučování ve spojení se školními exkurzemi k této tematické oblasti
- ⊙ Školní projekt EDV na téma jazyka sousedů, který by měl začínat od základní školy. Každý subregion získá možnost zavést na jedné střední škole, na jedné základní škole na 2. stupni (6.-9. třída) a na všech základních školách na 1. stupni (1.-5. třída) dobrovolnou výuku v jazyce sousedů, která by byla financovaná z prostředků EDV; EDV podporuje zavedení odstupňovaných certifikátů pro výuku jazyka sousedů (podle Evropského referenčního rámce pro jazyky úrovně od A1 do B2)
- ⊙ Regionální výstava v rámci celého EDV pro představení kulturní rozmanitosti EDV
- ⊙ Soutěž „Kulturní region Evropského regionu Dunaj-Vltava“: udílení kulturní ceny Evropského regionu Dunaj-Vltava za vynikající kulturní iniciativy nebo kulturní akce v EDV v návaznosti na již existující ceny

## 7.2 Gender Mainstreaming v perspektivních oblastech EDV

**Gender Mainstreaming (princip rovného postavení žen a mužů) jako průřezové téma pro posílení identity a kvality života v EDV**

Gender Mainstreaming má jako průřezové téma vztah ke všem perspektivním oblastem EDV a může především přispět k posilování identity a kvality života v EDV.

Neexistují žádné neutrální tematické oblasti, ve všech oblastech jsou to nakonec vždy lidé v jejich diverzitě jako ženy nebo muži, jako chlapci nebo dívky, kdo jsou cílovou skupinou a “adresáty” dopadů strategií, opatření a projektů. Proto je takové nahlížení, které respektuje odlišnost pohlaví, nutné a potřebné ve všech perspektivních oblastech (viz obrázek 4).

**Obrázek 4: Gender Mainstreaming v perspektivních oblastech**

| Č.                                 | Perspektivní oblast                                                          | Důležitá opatření z hlediska GM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                                  | EDV jako výzkumný a inovační prostor                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Umožnění výzkumné kariéry pro ženy v průmyslu a na vysokých školách</li> <li>Využívání sociálních inovací</li> <li>Integrace rovnosti příležitostí do výzkumných strategií</li> </ul>                                                                                                                            |
| 2                                  | Vysokoškolský prostor EDV                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Využívání potenciálu žen s vysokoškolským titulem při dalším rozvoji EDV jako vysokoškolského prostoru</li> <li>Vytváření rámcových podmínek pro vysoké školy respektující problematiku gender</li> </ul>                                                                                                        |
| 3                                  | Spolupráce podniků a tvorba klastrů                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>Integrace podnikatelů a podnikatelek do klastrů a různých forem kooperace</li> <li>Odstraňování a překonávání bariér v přístupu k oborům s dominancí mužů</li> <li>Podpora žen v podnikovém postupu i při zakládání podniků</li> </ul>                                                                           |
| 4                                  | Kvalifikované pracovní síly a flexibilní trh práce                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Podpůrné nabídky pro ženy při zakládání podniků</li> <li>Nábor mužů do oborů spojených s péčí o staré a nemocné</li> <li>Podpora takové volby povolání a kariéry, která není omezována podle pohlaví</li> </ul>                                                                                                  |
| 5                                  | Cestovní ruch zaměřený na přírodu a zdraví, městský a kulturní cestovní ruch | <ul style="list-style-type: none"> <li>Opatření ke zvýšení zaměstnanosti mužů v tomto odvětví</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                |
| 6                                  | Energie z obnovitelných zdrojů a energetická účinnost                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>Využívání udržitelnosti jako životního principu k rozvoji trhu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                        |
| 7                                  | Mobilita, dostupnost a doprava                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>Podpora veřejné osobní příměstské a regionální dopravy jako základu pro dostupnost pracovních míst a vzdělávacích center</li> <li>Podpora managementu běžného života prostřednictvím možností samostatné mobility osob bez automobilu a osob závislých na péči (děti, dospělí potřebující péči, atd.)</li> </ul> |
| 8                                  | Diverzita, jazyk a interkulturní vzdělávání                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Poznávání odlišné politické kultury jednotlivých regionů EDV a</li> <li>Využívání diverzity a rozmanitosti pohlaví, řečí, životních stylů a kultur jako příležitosti</li> </ul>                                                                                                                                  |
| Řídící a organizační struktury EDV |                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Vyrovnané zapojení žen a mužů do institucí a grémií v rámci EDV</li> <li>Rozvoj genderových kompetencí v odborných grémiích</li> </ul>                                                                                                                                                                           |

## 8 Návrhy na organizaci a realizační management EDV

### 8.1 Oblast aktivit: Governance

Systém řízení EDV bude v úvodní fázi realizován prostřednictvím štíhlé, transparentní a flexibilní struktury, která se skládá ze 3 organizačních prvků:

#### Prezidium EDV

- ⊙ Prezidium EDV představuje nejvyšší strategické rozhodovací grémium EDV
- ⊙ V Prezidiu EDV jsou zastoupeny všechny regiony EDV prostřednictvím politických představitelů
- ⊙ Zástupci v Prezidiu EDV reprezentují napojení na regionální a národní parlamenty a vlády a zajišťují tak politickou legitimitu EDV
- ⊙ Prezidium dává EDV klíčovou podporu a reprezentuje schopnost prosadit priority EDV

#### Trilaterální koordinační grémium EDV

- ⊙ Trilaterální koordinační grémium představuje operativní řídicí grémium EDV
- ⊙ Zde jsou zastoupeny všechny regiony EDV po odborné stránce
- ⊙ Zástupci v Trilaterálním koordinačním grémiu zajišťují komunikaci a napojení k politické sféře, odborným oddělením a subjektům veřejné správy, sociálním a hospodářským partnerům a různým institucím poskytujícím služby
- ⊙ Trilaterální koordinační grémium řídí proces realizace akčního programu pro EDV

#### Trilaterální kancelář EDV

- ⊙ Trilaterální kancelář EDV podporuje výkon činnosti a plnění úkolů Prezidia EDV a Trilaterálního koordinačního grémia
- ⊙ Další úkoly trilaterální kanceláře EDV:
  - Organizační a technická podpora znalostních platform, resp. realizačních partnerství EDV
  - Komunikace a práce s veřejností
  - Podpora při rozvoji a realizaci projektů se zaměřením na EDV

### 8.2 Oblast aktivit: Znalostní platformy EDV a realizační partnerství v EDV

Konkretizace a realizace Plánu strategií a opatření EDV bude probíhat prostřednictvím aktivit a projektů tzv. znalostních platform EDV a realizačních partnerství EDV:

- ⊙ **Znalostní platformy EDV** jsou trilaterální pracovní skupiny pro perspektivní oblasti a oblasti aktivit, jejichž úkolem je konkretizace strategií a opatření Plánu strategií a opatření a dále aktivizace vzniku realizačních partnerství a jejich podpora.
- ⊙ Každý region EDV převezme organizační zajištění jedné nebo více znalostních platform pro celý EDV.
- ⊙ Ve znalostních platformách budou spolupracovat nositelé know-how ze všech regionů EDV v dané perspektivní oblasti.
- ⊙ Znalostní platformy budou ustaveny z pověření Prezidia EDV.
- ⊙ **Realizační partnerství EDV** jsou v podstatě projekty realizované společně aktéry z EDV, pomocí nichž mají být uskutečňovány cíle EDV v jednotlivých perspektivních oblastech a oblastech aktivit.
- ⊙ Trilaterální koordinační grémium bude podporovat realizační partnerství EDV při zajišťování politické podpory / zadání a bude dávat pokyn k zahájení práce realizačního partnerství EDV.

- ⊙ Znalostní platformy budou realizační partnerství EDV podporovat z odborného hlediska prostřednictvím svých znalostí a kontaktů.
- ⊙ Výsledky realizačních partnerství EDV budou sdělovány veřejnosti a interně evaluovány.

### 8.3 Oblast aktivit: Komunikace

Efektivní komunikace projektu EDV směrem dovnitř i navenek je důležitým předpokladem pro jeho úspěch. Nejúčinnější obsahy dobré komunikace v rámci EDV představují projekty a výsledky projektů realizačních partnerství EDV. Zde bude přidaná hodnota EDV skutečně viditelná.

Odpovědné za komunikační strategii EDV je Trilaterální koordinační grémium.

Komunikační strategie EDV předpokládá mix různých opatření, zvláště významné může být např. oceňování projektů jako „best practice EDV“, pokud budou vykazovat silný vztah k cílům a strategii EDV.

Důležitým úkolem je komunikace EDV směrem dovnitř, vůči občanům, kteří v tomto regionu žijí a pracují. Ti by měli být informováni o iniciativě EDV, o jejích cílech a úspěších a měli by dostat příležitost se této iniciativě sami účastnit a spoluúčinkovat.

Druhá oblast komunikace je zaměřena směrem ven: podniky, lidé s odbornými znalostmi a dovednostmi a ti, kteří dokáží využít mimořádné kvality EDV pro svůj vlastní životní styl, by měli být osloveni a pozváni, aby v EDV investovali, resp. žili.